Rostocker Dokumentenserver
Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.
Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Johann Heinrich Callenberg

Perush al igeret ha-Poyl sheluah el ha-ivriyim 12

[Halle]: [Institutum Judaicum], [5]508 [1747/48]

http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn871342898

Druck Freier Zugang PUBLIC DOMAIN

Fb -
3089.2
<R>

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn871342898/phys_0001
DFG

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn871342898/phys_0002
DFG

פירוש על
אגרת הפויל שלוחה

אל העבריים

סי' יב'

בשנת תק"ח לפ"ק :

דעשט וועגן אויך איר · וויל איר איינה זאלכי גרויסה וואלקן פון צייגן (כלומר זער פיל צייגן) אום אונז האבן · זא לאזט אונז אבלאגן אלי לאסט (כלו' אלי זאלכי זאכן דיא אונז פרהינדרן אונ' אבטאל זיין בעבודת השם) · אונ' אויך דיא זינד (זאלן איר פון אונז טון) דיא אונז לייכטליך אום רינגלט · אונ' לאזט אונז לויפן דורך גדולדיגס אויס האלטן אין דעם שטרייט פלאן · דער אונז פאר גלעגט איזט : ב אונ' לאזט אונז טריבן אונ' זוגן אויף ישוע · דער דא איזט דער אנפאנג אונ' דער פולענדר פון דעם גלויבן · וועלכר (ישוע) מיט גדולד גליטן האט דאס ער איזט אויף דאז האלז געהענקט ווארדן אונ' זיינה זעל צום טויל אפפר גשטעלט · אום ווילן דער פרייד · וועלכי איס איז פאר גליגט ווארדן · אונ' ער האט זיך גזעצט צו דער רעכטן האנד פון דעם שטול גאטס : ג דען בדענקט דאך דען זעלביגן · דער דא איין זאלכס ווידר שפרעכן ווידר זיך גדולדיג גליטן האט פון דען זינדיגרן · אום ווילן דאס איר ניכט איר ווערדט אונ' אייער הערצן לאגהאפטיג ווערדן מעכטי: ד דען איר האבט נאך ניט זוא ווידרשטאנד גטאן · דש איר אייער בלוט פרגאסן העט איבר דען שטרייט ווידר דיא זינדי: ה אונ' איר האבט פרגעסן אן דען טרויסט דער צו אייך רידט אלז צו קינדרן (משלי ג' פסוק י"א) איין זון האלט ניט גרינג דיא צילטיגונג פון גאט · אונ' ווערדי ניט לאגהאפטיג · ווען דוא פון איס גשטראפט ווערשט : ו דען · וועלכן גאט ליב האט · דען זעלביגן צילטיגט ער · אונ' ער פייטשט (דש עש וויא טוט) איינן איגליכן זון · אן וועלכן

ער

):(

Fb-3089 2

ער איין וואל גפאלן האט (שם פסוק י״ב): ז ווען מיר
נון דיא ליכטיגונג גרונדליך לירט · דאז טוט גאט קיגן
אייך אלז קיגן זיינה קינדר · דען וואו איזט איין זון ·
וועלכן דער פאטר ניט ליכטיגט: ח ווען איר אבר אונר
ליכטיגונג זייט · דא פון דאך אלי (צדיקים אונ׳ חסידים
מעולם) איר טייל בקומן האבן · זא זייט איר אוריק
אונ׳ ניט קינדר: ט ווען איר אבר כבוד אן טואן דען
עלטרן פון אונזרן לייברן ווען זיא אונז גליכטיגט האבן ·
זאלטן איר ניט פיל מער אונטרטעניג זיין דעם · וועלכר
איזט דער פאטר פון דען רוחות · אונ׳ פון דעם לעבן
דאז איר האבן: י דען יעני דארט (כלומר אונזרי
עלטרן בשר ודם) האבן אונז גליכטיגט ווינג טאגי · נאך
אירן גוט דונקן · אבר דיזר (פאטר · דהיינו הקב״ה)
דער ליכטיגט אונז דאז ווייא עס ניצליך איזט (לאושר
האמתי) אום ווילן דש איר טייל האבן מעכטן אן זיינר
הייליגקייט: יא אבר איינה איקליכה ליכטיגונג · ווען
זיא קיגן ווערטיג איזט זא דונקט זיא אונז טרויריגקייט
צו זיין · אבר דער נאך גיבט זיא איינה פרידפערטיגי
פרוכט פון דער גרעכטיגקייט · צו דען זעלביגן · דיא
דא דורך איר זיין גפריבט גוואָרדן: יב דארום זאט
ריכטיט ווידרום אויף דיא שוואכן הענד · אונ׳ דיא אירן
קניאן: יג אונ׳ מאכט גלייכי פוס שטעגן מיט אייערן
פיסן · אום ווילן דש ניט שטרויכלן אונ׳ גלייטן מעכטי דאז
יעניגי וואס לאם איזט · ניימרט דש עס פיל מער מעכטי
גזונד ווערדן: יד זייט נאך יאגן דען פרידן קיגן איינם
איקליכן · אונ׳ אויף דיא הייליגונג (זאלט איר נאך יאגן ·
ווייא דער פסוק גיט קדושים תהיו) וונדר וועלכן (פריד
אונ׳ הייליגקייט) ניאמנד גאט זעהן ווערט: טו אונ׳
זעהט צו · דש ניט ימאנד פרזוימן מעכטי דיא גנאד
פון גאט · אונ׳ דש ניט אירגנט איינה ביטרי וואורצל אויף
וואקסן מעכטי · אונ׳ קריג צו ברייטי · אונ׳ דורך דיא
זעלביגי (וואורצל) פיל פראוריינגט אונ׳ בזורלט ווערדן:
טז אונ׳

טז אונ׳ (זעהט צו) דש ניט איאאנד זייא איין הוריר
(אדר אן קייסר · נואף)· אדר איין ביזוויכֿט · גליך
ווים עשו· דער דא פֿרקויפֿט האט זיינה ערשטיגקייט
אום איינה איינציגי שפייז (פֿון לינזן בראשית כ״ה פסוק
ל״ג): יז דען איר וויסט· דש ער אויך דער נאך אויז
פֿרשאעהט גוואררן· אלז ער דיא בענשונג ערבן וואלטי·
דען ער האט קיינן פלאץ גפֿונדן צור תשובֿה· אויב ער
גלייך דיא זעלבי גזוכֿט האט איט טרענן (בראשית כ״ז
פסוק ל״ד ל״ו אונ׳ ל״ח): יח דען איר זייט ניט (אילונגר
ביים ברית החדשה) גקואן צו איינם ברג· דען אאן
טאסטן קאן (ווים דער ברג סני וואר)· אונ׳ (איר זייט
אויך ניט הרצו גנאהט ביים קבלת ברית החדשה) צו
דען שטיאן פֿון דעם דונר אונ׳ בלין (וויא אלס ביים
קבלת התורה אין ארבר סני גוועזן איזט· שמות י״ט
פסוק י׳ י״א אונ׳ י״ב אונ׳ ווייטר: סימן כ׳ פסוק י״ט אונ׳
ווייטר: דברים ה׳ פסוק כ״ב אונ׳ ווייטר): יט אונ׳
(איר זייט אויך ניט הרצו גנאהנט צו דער שטים פֿון שופֿר·
אונ׳ צו דער שטים פֿון ווארטן· וועלכֿי אלזוא גשאך דש
דיא וואו צו גהערט האבן· זיך גוויגרט דיא זעלביגי צו
הערן (שמות י״ט פסוק ל׳ ט״ו אונ׳ ט״ז) דש ווייטר קיין
ווארט אעכֿטי צו אינן אער גרידט ווערדן: כ דען זיא
האבן דאז ניט ערטראגן קענן· וואש דא צו אינן גבאטן
ווארדן· (דא נעאליך גזאגט וואר שמות י״ט פסוק י״ג)
וועז אויך איין פֿיך אן דען ברג אן רירן ווערט· זוא זאל
דאז זעלביגי גשטייניגט אדר איט איינם שפֿייז דורך
שאסן ווערדן: כא אונ׳ אלזוא פֿורכֿטזאם וואר דאז
גזיכֿט· דש אשה שפראך· איך בין ערשראקן· אונ׳ איך
טוא ציטרן: כב נייארט איר זייט גקואן צו דעם בערג
ציון· אונ׳ צו דעם היאליסן ירושלים· אונ׳ צו דען צעהן
טויזנד ענגלן: כג צו דער פֿרזאאלונג פֿון דער ערשט
גבוירנן גאיינדי· דיא דא אויך גשריבן זיין אין דעם
היאל· אונ׳ צו דען רוחות פֿון דען גרעכֿטן· דיא דא פֿול

קויניגליך זיין: כד אונ׳ צו דעם פראיטור (מליץ אדר
פרסור) פון דעם נייאן פארבונד׳ (כלומר צו) ישוע׳ אונ׳
צו דעם בלוט פון דער בשפרענגונג׳ וועלכש בעסרי
דינגי רידט אלז דאז בלוט פון הבל (דען דאז בלוט פון
הבל וואר שרייאן אום ראכונג׳ דש אן דעם רוצח אעכטי
אספט אונ׳ איינה נקמה געשעהן׳ אבר דאז׳ בלוט פון
דעם משיח דאז׳ איזט מכפר על כל עונות בני אדם׳
דיא כהונגן אמאין זיין): כה זעהט צו׳ אונ׳ פרשמעהט
ניט דען׳ דער דא צו איך רידט׳ דען ווען יענע דארט
(כלו׳ דיא עולי מצרים) ניט האבן ענטפליהן קענן (פאר
דען חרון אף פון הקב״ה) ווייל זיא דען זעלביגן פר
שמעהט האבן׳ דער דא אויף דער ערדן דאז ווארט
פון גאט צו אינן רידיטי (ר״ל משה רבינו)׳ פיל מעהר
ווערדן איר ניט ענטפליהן קענגן (פאר דען גריס צארן
פון גאט) ווען איר אונז אב קערן פון דעם׳ דער דא
אויז דעם הימל (דאז ווארט פון גאט צו אונז) רידט
(ר״ל דער משיח): כו וועלכש זייני שטים צו דער
זעלביגן צייט (ביים מתן תורה דורך משה) האט דיא
ערד שטורמן געמאכט׳ נון אבר האט ער פרהייסן (מבטיח
געוועזן) אונ׳ גזאגט (חגי ב׳ פסוק ו׳) נאך איין מאל וויל
איך שטורמן מאכן׳ ניט אליין דיא ערד׳ זונדרט אויך
דען הימל: כז אבר דאז ווארט (אין דעם נביא חגי׳
דא עס הייסט) נאך איין מאל׳ דאז גיבט צו ערקענן׳
דש דיא בוועגליכי דינגי (ר״ל דיא גאנצי וועלט מיט אלן
גלגלים) זאלן פרענדרט ווערדן׳ אלז דיא דא געמאכט
זיין׳ אום וויל דש דיא און בוועגליכי דינגי (כלומר
השמים החדשים והארץ החדשה ברוחניות׳ ווין דער
פסוק גיט ישעי׳ ס״ו פסוק כ״ב) בלייבן זאל: כח דארום׳
ווייל איר נון איין און בוועגליך קיניגרייך עמפפאנגן
ווערדן׳ זא לאזט אונז האלטן דיא גנאד פעסטיגליך׳
דורך וועלכי איר גאט דינן קענן צום וואלגפאלן (לרצון)׳
מיט שאאהאפטיגקייט (אדר בצניעות) אונ׳ מיט
פורכט: כט דען אונזר גאט דער איזט איין
ברענדיג פייאר (דברי ד׳ פסוק כ״ד):

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn871342898/phys_0007
DFG

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn871342898/phys_0008
DFG

ער איין וואול גפאלן האט (ע
כון דיא ליכטיגונג גראדריגלי
אייך אלז קיגן זיינה קינדר
וועלכן דער פאטר ניט ליכטיג
ליכטיגונג זייט· דאז פון דא
מעולם) איר טייל בקומן ה
אונ' ניט קינדר: ט ווען
עלטרן פון אונזרן לייברן וט
זאלטן איר ניט פיל אער או
אייט דער פאטר פון דען
דאז איר האבן: י דע
עלטרן בשר ודם) האבן או
אירן גוט דונקן· אבר די
דער ליכטיגט אונז זאז ו
האמתי) אום ווילן דז איר
הייליגקייט: יא אבר אי
זיא קיגן ווערטיג אייט זו
לז זיין· אבר דער נאך גי
פרוכט פון דער גרעכטיג
דא דורך איר זיין גפריבט
ריכטיט ווידרום אויך דיא
קניאן: יג אונ' מאכט ג
פיסן· אום ווילן דז ניט סכ
יעניגי וואס לאם איז· ני
גזונד ווערדן: יד זייט נ
איקליכן· אונ' אויך דיא ה
וויא דער פסוק גיט קדושי
אונ' הייליגקייט) ניאמנד ג
זעהט לז· דז ניט אימאנ
פון גאט· אונ' דז ניט פיל
וואקסן אעכטי· אונ' קרי
זעלביגי (וואורצל) פיל פרא

ז ווען איר
ט גאט קיגן
ט איין זון·
ר אבר זונדר
אונ' חסידים
איר אוריים
ן טואן דען
טיגט האבן·
עם· וועלכר
ן דעם לעבן
כלואר אונזרי
ג טאגי· נאך
יינו הקב"ה)
יוט (לאושר
כטן אן זיינר
טיגונג· ווען
טרויריגקייט
ריר פערטיגי
עלביגן· דיא
דארום זאז
אונ' דיא אירן
ן איט אייערן
ן אעכטי דאז
אער אעכטי
רן קיגן איינם
יר נאך יאגן·
וועלכן (פריד
: טו אונ'
טי דיא גנאד
וואורצל אויך
אונ' דורך דיא
וורט ווערדן:
טז אונ'